

2011 թ. դեկտեմբերի 6-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Աշոտ Մկրտչյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Օլեգ Աղասյանը, Ահարոն Չիլինգարյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումները: Ինչպես և ակնկալվում էր, 2011 թվականի նոյեմբերին 12-ամսյա գնաճը, նախորդ ամսվա նույն ցուցանիշի նկատմամբ նվազելով 0.9 տոկոսային կետով, վերադարձել է $4\% \pm 1.5$ տոկոսային կետ տատանումների թույլատրելի միջակայք և կազմել 4.8%: Այս ցուցանիշին պարենային ապրանքների նպաստումը կազմում է 3.4 տոկոսային կետ, ոչ պարենային ապրանքների և ծառայությունների նպաստումները՝ համապատասխանաբար՝ 0.6 և 0.8 տոկոսային կետ:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության՝ 2011 թվականի նոյեմբերին նախորդ ամսվա նկատմամբ արձանագրվել է 1.2% գնաճ, որը հիմնականում պայմանավորվել է պարենային ապրանքների գների 1.9% (նպաստումը գնաճին 1.0 տոկոսային կետ) աճով՝ ի հաշիվ «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ», «Կաթնամթերք», «Հրուշակեղեն» ապրանքախմբերի գների աճի, որոնց ընդհանուր նպաստումն ամսական գնաճին կազմել է 1.2 տոկոսային կետ: Ոչ պարենային ապրանքների և ծառայությունների գների աճի նպաստումն ամսական գնաճին կազմել է ընդամենը 0.15 տոկոսային կետ:

Չնայած 2011 թվականի հոկտեմբերին Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը (ՏԱՑ) նվազել է և կազմել 2.4%, հունվար-հոկտեմբեր ժամանակահատվածի ՏԱՑ-ը գնահատվում է 5.9%: Ընդ որում, արդյունաբերության ճյուղում, հունվար-հոկտեմբերին ամիսներին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ, թողարկման ծավալների աճը կազմել է 13.1%, գյուղատնտեսության ճյուղում՝ 14.1%-ով, որը գրեթե ամբողջությամբ պայմանավորվել է բուսաբուծության ենթաճյուղի 24.1% աճով: Անասնապահության ենթաճյուղում արձանագրվել է 0.5% անկում: Ծառայությունների ծավալներն աճել են 5.9%-ով, առևտրի ծավալները՝ 3.3%-ով: Շինարարության թողարկման ծավալները նշված ժամանակահատվածում նվազել են 20.8%-ով: Անկման հիմնական պատճառը, ինչպես նշվել էր նախկինում, միջազգային վարկերի, կազմակերպությունների և բնակչության միջոցների հաշվին իրականացվող շինարարության ծավալների կրճատումն է: Միջազգային վարկերի հաշվին իրականացվող շինարարության ծավալների անկումը պայմանավորված է ինչպես գյուղատնտեսության, ոռոգման և էներգետիկայի ոլորտներում միջազգային կազմակերպությունների կողմից ֆինանսավորվող ծրագրերի ավարտով, այնպես էլ խոշոր ճանապարհաշինական և ենթակառուցվածքների բարելավմանն ուղղված շինարարական ծրագրերի հետաձգմամբ:

Ինչ վերաբերում է արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներին, արտահանման աճը պահպանվում է. 2011 թվականի հունվար-հոկտեմբերին գրանցվել է ապրանքների արտահանման 32.1% աճ: Ներմուծման աճը հունվար-հոկտեմբերին կազմել է 13.0%: Գնահատվում է, որ Ընթացիկ հաշիվ/ՀՆԱ հարաբերակցությունը նախորդ տարվա ցուցանիշի նկատմամբ էապես կնվազի և 2011 թվականի վերջին կկազմի շուրջ 12%՝ 2010 թվականի 14.5%-ի դիմաց:

Հարկաբյուջետային հատվածը շարունակում է զսպող ազդեցություն թողնել գնաճային միջավայրի վրա՝ պայմանավորված բյուջեի սպասվող դեֆիցիտի՝ նախատեսվածից զգալիորեն ցածր մակարդակով:

Ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի նոյեմբեր ամսվա զարգացումները. շուկայական ռեպո միջին տոկոսադրույքը հոկտեմբեր ամսվա նկատմամբ գրեթե չի փոփոխվել՝ կազմելով 9.62%: Միջբանկային ռեպո տոկոսադրույքը նույնպես մնացել է անփոփոխ՝ կազմելով 9.26%: Միաժամանակ, մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայում նախորդ ամսվա համեմատ միջին տոկոսադրույքը աճել է 0.66 տոկոսային կետով և կազմել 8.97 %: 2011թ. նոյեմբերին արտարժույթի շուկայում դրամի միջին շուկայական փոխարժեքը

նախորդ ամսվա համեմատ դրսևորել է հետևյալ միտումները. ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեզրկվել է 1.59 %-ով՝ կազմելով 382.78 դրամ, Եվրոյի նկատմամբ արժեզրկվել է 0.40 %-ով՝ կազմելով 519.21 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժեզրկվել է 2.74 %-ով՝ կազմելով 12.41 դրամ: Նախորդ տարվա նոյեմբեր ամսվա համեմատ դրամի միջին շուկայական փոխարժեքը դրսևորել է հետևյալ միտումները. ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեզրկվել է 5.59 %-ով, Եվրոյի նկատմամբ արժեզրկվել է 4.79 %-ով և ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժեզրկվել է 5.96 %-ով:

Ֆինանսական շուկայի նկարագրված զարգացումների պայմաններում դրամավարկային ցուցանիշներն արձանագրել են հետևյալ միտումները. նոյեմբերի վերջի դրությամբ դրամային ագրեգատների 12-ամսյա աճերը, ինչպես և սպասվում էր, գերազանցել են ընդհանուր ագրեգատների աճը: Ավելին՝ դրամային ագրեգատների աճը գերազանցել է նաև կանխատեսումները: Դրամային ավանդների ավելի, քան 40% և կանխիկի 17.2% աճերով պայմանավորված՝ դրամային զանգվածի աճը կազմել է 26.5%: Արտարժույթային ավանդների 12-ամսյա աճը կազմել է 23% (բացառելով փոխարժեքի փոփոխությունը՝ 16.1%), փողի զանգվածինը՝ 25.2%: Արդյունքում դոլարայնացման մակարդակը նվազել է 1.4%-ով: Տնտեսության վարկավորման աճը կազմել է 37.8%:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Համաշխարհային տնտեսության հեռանկարը շարունակում է մնալ անորոշությունների ներքո, և զարգացած երկրների պարտքային հիմնախնդիրների լուծման շարունակական հետաձգման պայմաններում զարգացած զարգացող երկրներում նկատվում է տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղում: Համաշխարհային պահանջարկի առկա մակարդակի պայմաններում հիմնական հումքային ապրանքների շուկաներում գները հարաբերականորեն կայուն են, իսկ պարենային ապրանքների շուկաներում, պայմանավորված առաջարկի վերաբերյալ լավատեսական սպասումներով, նկատվում են գնանկումային միտումներ: Աշխարհի խոշոր կենտրոնական բանկերի քաղաքականությունն զարգացումների այս համատեքստում հետևյալն է. ԱՄՆ ֆեդերալ պահուստային համակարգը, չնայած գնաճի բարձր՝ 3.5% մակարդակին, ցածր տնտեսական ակտիվության և գործազրկության բարձր տեմպերի պայմաններում ձեռնպահ է մնում քաղաքականության ուղղության փոփոխությունից: Իսկ Եվրոպական կենտրոնական բանկը, չնայած պահպանվող բարձր՝ 3% գնաճին, տնտեսական աճի նվազման ուղղությամբ ռիսկերի գերակայության պայմաններում դեկտեմբերին շարունակեց դրամավարկային պայմանների թուլացումը՝ քաղաքականության տոկոսադրույքը նվազեցնելով 1%-ի:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ ներկայումս համաշխարհային տնտեսությունից ՀՀ տնտեսությունն ներթափանցող գնաճային ճնշումները բացակայում են՝ ակնկալելով, որ համաշխարհային տնտեսական աճի սպասվող դանդաղման պայմաններում հիմնական հումքային և պարենային ապրանքների շուկաներում գներն էականորեն չեն փոփոխվի, ինչը համապատասխանում է «Դրամավարկային քաղաքականության 2011 թվականի 4-րդ եռամսյակի ծրագրում» նկարագրված համաշխարհային տնտեսության զարգացման բազային սցենարին: Խորհուրդը միաժամանակ նշեց, որ դեռևս պահպանվում են զարգացած երկրների պարտքային հիմնախնդիրների լուծման հետ կապված անորոշությունները:

ՀՀ տնտեսության զարգացումները նույնպես գնաճային ռիսկեր չեն նախանշում: Չնայած 2011 թվականի չորրորդ եռամսյակում հարկաբյուջետային քաղաքականությունը համախառն պահանջարկի վրա կունենա գրեթե չեզոք ազդեցություն, այնուամենայնիվ, այն բնութագրվում է զսպող՝ հաշվի առնելով նախորդ եռամսյակների զսպողական քաղաքականության լազային ազդեցությունները:

Խորհուրդը համակարծիք է, որ պահպանվում է այն գնահատականը, որ աշխատանքի շուկայի և համախառն պահանջարկի արձանագրված և սպասվող զարգացումները գնաճային միջավայրի վրա էական ճնշումներ չեն ձևավորի:

Խորհուրդն ամփոփեց, որ ՀՀ տնտեսությունը զարգանում է 2011 թվականի Դրամավարկային քաղաքականության ծրագրերում կանխատեսված միտումներին համապատասխան և 12-ամսյա հորիզոնում գնաճը մեծ հավանականությամբ կգտնվի $4\% \pm 1.5$ տոկոսային կետ տատանումների թույլատրելի միջակայքում: Այս պարագայում ԿԲ խորհուրդը նպատակահարմար գտավ պահպանել «Դրամավարկային քաղաքականության 2011 թվականի 4-րդ

եռամսյակի ծրագրում» նախանշված բազային սցենարին համապատասխանող ուղղությունը, ինչը ենթադրում է չեզոք քաղաքականության իրականացում:

2011 թվականի դեկտեմբերի 6-ի նիստում Խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 8.0%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվում են համապատասխանաբար՝ 11.0% և 5.0%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am